

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A LA SEGURETAT CIUTADANA (MEDI AMBIENT)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 16 de gener de 2023, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- Al seu terreny hi havia dos arbres (pins), amb un diàmetre d'uns dos metres cadascun.
- Un d'aquests arbres estava inclinat cap al carrer, amb risc de caiguda quan hi hagués condicions meteorològiques adverses, a més del risc d'incendi.
- Es va traslladar aquest problema al veïnat de la zona, i es va proposar la tala dels arbres.
- Hi va anar un tècnic de l'Ajuntament i va concloure que els pins estaven sans, però que podia fer una poda si observés que es movia la base. En aquest sentit, s'hauria de tramitar un permís de tala urgent. En cas de voler autoritzar la tala dels arbres, se la va informar que el cost era de 14.000 € per l'arbre inclinat cap al carrer i 10.000 € pel que quedava a la part de darrere de la casa. Alternativament, es podia compensar aquest import plantant elements de valor equivalent.
- Aquest cost era del tot inassolible per a la ciutadana.
- Es va fer una sol·licitud a l'Institut Municipal de Parcs i Jardins (IMPJ) de Barcelona en què es demanava la retirada dels arbres.
- L'Administració va respondre el següent:
 - L'IMPJ ha de donar compliment al títol 7 de l'Ordenança de medi ambient de Barcelona. En concret, l'article 72-1.1 d'aquesta ordenança estableix el següent:

Els propietaris o titulars dels espais verds, públics o privats, han de mantenir-los en correcte estat de conservació i neteja, realitzant-hi les actuacions necessàries per evitar

que es donin focus de propagació de plantes invasores, malalties o nuclis propicis per a focus d'incendis. En concret, s'han de dur a terme les actuacions següents:

- Neteja i manteniment de les condicions higièniques.
 - Control de l'estat fitosanitari de les plantacions.
 - Poda i tractament de l'arbrat.
- L'IMPJ, d'acord amb la normativa, recomana el manteniment i la conservació de l'arbrat de la finca.
 - Ara bé, si la persona propietària vol retirar els arbres, s'ha de donar compliment a l'article 72-3 de la dita ordenança, on s'indica que la pèrdua de massa arbòria ha de ser compensada amb la presentació d'una proposta de plantació de nou arbrat a la mateixa finca, o en alguna altra dins l'àrea de Barcelona. Si no hi ha cap opció sostenible, s'ha de fer el pagament a l'IMPJ del valor que indica la norma Granada (article 74 de l'ordenança) de l'arbre que es vol retirar.
 - En aquest cas, la norma Granada fixa que la retirada d'aquests arbres té un valor de 23.841,10 euros.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a l'**Institut Municipal de Parcs i Jardins** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 19 de gener de 2023, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

1. Informe del Districte de Sarrià - Sant Gervasi

El dia 10 de febrer de 2023, el Districte de Sarrià - Sant Gervasi va enviar a aquesta Sindicatura la informació sol·licitada. L'escrit exposa el següent:

- Quan es detecta algun tipus d'arbre en mal estat, que pot suposar un risc per a la seguretat de les persones, el Departament de Llicències i Inspecció del

Districte fa un requeriment a través d'una incoació d'un expedient administratiu de disciplina urbanística, en què es requereix el o la titular del solar que en faci el manteniment.

- El titular d'un solar té l'obligació de mantenir-lo en bon estat de conservació (article 197 del Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'urbanisme a Catalunya (TRLUC).
- En cas que la persona obligada no es pugui fer càrrec econòmicament de la despesa de la tala d'arbres, se'n pot sol·licitar el fraccionament o l'ajornament a l'Institut Municipal d'Hisenda (IMH), tal com estableix el Reglament general de recaptació (RGR).

2. Informe de l'Institut Municipal de Parcs i Jardins

El dia 24 de febrer de 2023, l'Institut Municipal de Parcs i Jardins va enviar a aquesta Sindicatura la informació sol·licitada. L'escrit exposa el següent:

- L'Institut Municipal de Parcs i Jardins (IMPJ) emet una recomanació per mantenir l'arbrat, ja que no veu risc de caiguda. Qualsevol element situat a l'espai urbà requereix un manteniment.
- Si la persona propietària vol retirar un arbre d'un solar privat, ha de complir el que disposa l'article 72-3 de l'Ordenança de medi ambient de Barcelona (OMAB).
- L'Administració inspecciona periòdicament l'arbrat públic per detectar arbres en mal estat que suposen un risc per a les persones. Es contacta amb les brigades de poda i es fan les actuacions pertinents.
- En l'àmbit privat, és la persona propietària qui s'ha de fer càrrec del manteniment i la conservació dels arbres.
- Si alguna persona detecta que un arbre situat en un solar privat pot suposar un perill per a la seguretat de les persones, s'ha de dirigir al Districte competent per requerir la persona propietària que faci les actuacions pertinents.

CONSIDERACIONS

L'Ordenança de medi ambient de Barcelona, aprovada per l'Ajuntament de Barcelona el 2011, estableix que els propietaris d'espais verds i d'arbres privats, ja siguin d'ús públic o privat, són els responsables del manteniment correcte i la conservació dels espais i de l'arbrat contingut en aquests espais.

Tant si són de titularitat municipal com si pertanyen a altres ens públics o privats, és important vetllar pel manteniment correcte i la conservació de cada exemplar pel conjunt arbori de la ciutat, i la connexió i continuïtat del patrimoni natural.

Les persones propietàries tenen l'obligació de mantenir els arbres en un estat correcte de conservació i neteja, duent a terme les actuacions necessàries perquè, entre altres qüestions, es mantinguin en condicions higièniques, hi hagi un control fitosanitari de les plantacions, a la poda i al tractament de l'arbrat, per garantir la seguretat ciutadana, així com evitar situacions propícies a incendis.

L'ordenança també estipula que en el projecte tècnic que s'elabori per a la reforma d'un espai verd privat, ja sigui per remoure o suprimir arbres, s'ha de preveure el mateix nombre i tipus de vegetals. D'aquesta manera, ha de quedar compensada la pèrdua de massa vegetal. Per tant, quan els arbres poden resultar afectats, el propietari ha de seguir un protocol d'actuació per obtenir la llicència d'obres. Si els arbres resulten finalment afectats i s'han de retirar, es valoren a través del mètode de la norma Granada i s'ha de fer front a una indemnització.

Totes aquestes qüestions sobre el manteniment, la neteja i la cura de l'arbrat en sòl privat estan fixades als articles 71 a 74 de l'Ordenança de medi ambient de Barcelona.

El Pla director de l'arbrat de Barcelona 2017-2037 destaca la contribució necessària dels propietaris d'arbres i la col·laboració entre tècnics municipals, ens privats i ciutadania per a un conjunt arbori de qualitat per una ciutat més saludable.

En conseqüència, és la persona titular de la propietat privada qui s'ha de fer càrrec del manteniment correcte de l'arbrat situat al seu terreny.

En aquest cas, el consistori ha avaluat la situació i ha conclòs que els arbres estan en bon estat i que, en tot cas, es podrien podar si s'observa que la base es mou. Per tant, el cost que ha d'assumir la persona propietària és el que es correspon amb el deure de manteniment de l'arbrat (i no el de la poda, significativament més alt).

No obstant això, atesa la inclinació de l'arbre (25% segons l'expedient PARP: 05.0297), i la seva mida i amplada, aquesta institució considera adient que l'IMPJ i el Districte facin seguiment de la situació per identificar futurs riscos que puguin posar en perill la seguretat de les persones.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té

com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **les actuacions de l'Institut Municipal de Parcs i Jardins de Barcelona i del Districte de Sarrià - Sant Gervasi han estat ajustades a dret i eficaces.**

Això no obstant, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar a l'Institut Municipal de Parcs i Jardins i al Districte de Sarrià - Sant Gervasi** que controlin l'estat dels arbres de la finca de la ciutadana per tal d'evitar perills i riscos per a la ciutadania.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.